

Dynamika liczebności i fenologia pojawów gęsi *Anser* sp. w okresie migracji i zimowania w południowo-zachodniej Polsce

Population dynamics and phenology of geese *Anser* sp. during migration and wintering in south-western Poland

ANDRZEJ WUCZYŃSKI¹, BARTOSZ SMYK²

¹ Instytut Ochrony Przyrody PAN, Dolnośląska Stacja Terenowa
50–449 Wrocław, Podwale 75
e-mail: a.wuczynski@pwr.wroc.pl

² 53–017 Wrocław, ul. Jesienna 17
e-mail: bartsmyk@eko.org.pl

Słowa kluczowe: zmiany liczebności, dane fenologiczne, monitoring, Śląsk, gęś zbożowa, *Anser fabalis*.

Celem pracy jest scharakteryzowanie rocznej dynamiki występowania wędrownych gęsi w ważnym dla tych ptaków, południowo-zachodnim krańcu Polski. Wyniki opierają się na obserwacjach ok. 100 tysięcy osobników i tysiąca mieszanych stad gęsi, które zebrano w latach 2007–2012 na siedmiu powierzchniach położonych na terenach rolnych Dolnego Śląska. Gęsi notowano tu od trzeciej dekady września do drugiej dekady kwietnia, ze skrajnymi datami 27.09 i 18.04. Dynamika liczebności miała jednomodalny przebieg w okresach migracyjnych oraz nieregularny zimą. Kumulacja przelotu jesienno-zimowego przypadła na drugą i trzecią dekadę listopada, wyższa i krótsza kumulacja wiosenna – na trzecią dekadę lutego. Na tle dostępnych danych wyniki te wyróżniały się umiejscowieniem szczytów migracyjnych bliżej okresu zimowego, większym nasileniem wędrowności wiosennej niż jesiennej oraz zawężeniem skrajnych dat pojawów. Ze względu na duże znaczenie Dolnego Śląska dla przelotnych i zimujących gęsi, zwłaszcza dla tundrowego podgatunku gęsi zbożowej *Anser fabalis rossicus*, zwrócono uwagę na potrzebę uwzględnienia okresów z regionalnymi kumulacjami liczebności w zainicjowanym ogólnokrajowym monitoringu gęsi.